

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta	Nikola Adámková
Téma práce:	Specifika využití svěřenského fondu v obchodních vztazích
Rozsah práce:	93 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	8.11. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Uchazečka zvolila pro svou diplomovou práci téma, které je aktuální, teoreticky zajímavé a současně prakticky významné.

Téma není v kontextu zpracovaných témat diplomových prací na PF UK zcela nové, práce na toto téma však nejsou četné a zvolená problematika není dosud odbornou literaturou plně zpracována, takže poskytuje dostatečný prostor pro řešení otevřených právních otázek.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je spíše náročnější na teoretické znalosti. Jak konstatuje i diplomantka v úvodu své práce, odborná literatura ke zvolenému tématu není četná a není k dispozici ani rozsáhlejší judikatura. Zpracování tématu je tudíž třeba stavět na širším doktrinálním rámci věnovaném obecněji otázkám svěřenských fondů, resp. správy cizího majetku.

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Stanovení cíle práce: Diplomantka si stanovila za cíl poukázat na využití možností svěřenského fondu v obchodních vztazích (s. 1), což koresponduje s tématem diplomové práce. Tento svůj cíl specifikuje na následující straně (s. 2), když uvádí jako další cíl hodnocení současné právní úpravy podnikání svěřenského fondu a na to navazuje dalšími dílčími otázkami. Závěrem si vytyčuje shrnout úskalí současné právní úpravy a poskytnout svůj právní náhled na některé dosud nevyjasněné otázky. Tyto ambiciózní cíle není snadné naplnit, nicméně diplomantka je převážně splnila.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autorka projevila samostatnost při zpracování tématu.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je zvolena vhodně. Autorka postupuje od pojednání o obecnějších otázkách svěřenského fondu k otázkách zvláštním (vztahujícím se k obchodnímu svěřenskému fondu) až k tématům ještě výrazněji specializovaným (jako je téma sekuritizace, které by ale vydalo na samostatnou diplomovou či jinou odbornou práci).

Systematické členění práce uvedené v jejím úvodu diplomantka ve vlastním textu dodržela.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantka pracovala s aktuálními zdroji. Vzhledem k spíše skromnějšímu pokrytí zvoleného tématu českou komercialistickou literaturou, pracovala rozsáhleji se zahraničními zdroji. Na použitý pramen odkazuje v souladu s citačními pravidly.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Téma je zpracováno částečně deskriptivně. Obsahuje ale i analytické pasáže a k některým tématům předkládá autorka i své závěry.

V závěrečné kapitole apeluje na výslovné řešení sporných otázek prostřednictvím právní úpravy svěřenského fondu a uvádí některé oblasti, které by si tuto úpravu zaslouhovaly. Dílčí výstupy jednotlivých kapitol v závěru už neshrnuje.

Diplomová práce nemá komparativní rozměr.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

K formální podobě textu, poznámek pod čarou a seznamu literatury nemám výhrady.

Grafy a tabulky diplomová práce neobsahuje a vztahem k jejímu zaměření to není nezbytné.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň textu je standardní, stejně jako jeho stylistická a gramatická úroveň.

4. Případné další vyjádření k práci:

Diplomantka zvolila pro svou diplomovou práci náročnější téma, které otvírá řadu interpretačních otázek. Svůj diplomový text pojala značně široce. Je zřejmé, že má přehled o názorech tuzemských komercialistů a civilistů, kteří se k těmto otázkám vyjadřují. K některým problémům se vyjadřuje i diplomantka (např. nemožnost udělovat pokyny svěřenskému správci

zakladatelem – s. 19, možnost založení obchodní společnosti svěřenským fondem – s. 52 a další), u některých její argumentované stanovisko postrádám (např. možnost měnit statut svěřenského fondu, kde jsou pouze prezentovány doktrinární názory – s. 15). Argumentace vlastního stanoviska by mohla být místy prohloubena, např. záporný závěr o možnosti udělovat pokyny svěřenskému správci (s nímž souhlasím) lze podpořit dalšími argumenty (např. souvislost s neomezenou odpovědností správce za škodu způsobenou porušením povinnosti péče řádného hospodáře či pasáž na s. 44). Většinou jsou ale předložené závěry argumentovány.

Patrná je závislost na zahraničních pramenech, která sama o sobě není na závadu, často ale chybí jejich „transpozice“ v právním rámci a terminologii české právní úpravy. Tak na s. 47 je obchodní svěřenský fond vymezen definicí v kruhu jako „použití formy svěřenského fondu...“. Obdobně pojednání o subordinaci a jejím členění vychází z anglických zdrojů a tam uvedené kategorizace, aniž by byla (s výjimkou „trustové subordinace“) alespoň na příkladech uvedena konkrétní česká právní úprava, která stanoví pořadí uspokojení pohledávek (např. právní opora pro závěr o podřízenosti půjček akcionářům společnosti či členům statutárních orgánů, vztah podřízeného dluhu k české úpravě kapitálové přiměřenosti atd.). Jak už řečeno, dílčím způsobem tak autorka činí u tzv. trustové subordinace (s. 69 a násl.), mám ale za to, že v pojednání o této subordinaci v zahraničním (zřejmě anglickém) prostředí jde spíše o řešení úpadku, než o likvidaci. Se znaky tzv. trustové subordinace v anglickém pojetí zcela nekoresponduje výklad o trustové subordinaci podle českého práva. V této souvislosti lze též obecněji namítnout, že převzaté členění subordinace na právní, strukturální a smluvní především v prvním případě (právní subordinace) není přesné, neboť ze souvislostí lze dovodit, že se v prvním případě spíše jedná o subordinaci zákonnou, neboť i zbývající dvě členění jsou právní subordinací.

Dílčí věcnou námitku mám k chybné interpretaci § 128 obč. zák. v poznámce pod čarou č. 273, a to s ohledem na znění § 129 obč. zák., podle něhož lze neplatnost právnické osoby (tudíž i obchodní korporace) prohlásit až po jejím vzniku (tedy opačně, než jak uvádí diplomantka). Se závěrem o způsobilosti svěřenského fondu založit obchodní společnost souhlasím. Souhlasím i se závěrem vztahujícím se ke kmenovým listům na s. 51, jakož i s řadou dalších diplomantčiných závěrů.

Pokud jde o terminologické nepřesnosti, lze poukázat např. na výrazy „akvizice podniků.“ (s. 47) či „původce pohledávek (s. 73) či „originátor“ (s. 74), v nichž se projevuje závislost na anglické předloze.

Jedním z hlavních výstupů diplomové práce prezentovaných v závěru je apel na výslovné řešení sporných otázek úpravy svěřenského fondu výslovnou právní úpravou. Mám za to, že k tomu by mělo být přistupováno spíše zdrženlivě.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Během rozpravy při obhajobě by mohly být diskutovány např. některé z níže uvedených otázek:

- Jakým způsobem bude naloženo, resp. jaký právní režim se vztahuje na zbytkový majetek tzv. bezúplatného svěřenského fondu (s. 11, 48)?
- Co má autorka na mysli úplatností svěřenského fondu a jaké jsou konkrétní projevy této úplatnosti (s. 11, 48)?
- Jak lze omezit rizika vyčleněním podílu v obchodní společnosti či akcií do svěřenského fondu – s. 44)? To zejména s ohledem na skutečnost, že akcionář (a po splacení základního kapitálu ani společník společnosti s ručením omezeným) za dluhy společnosti neručí.

- Jak by diplomantka vymeziła obchodní svěřenský fond v podmínkách české právní úpravy? Na s. 47 použila zřejmě překlad definice převzaté ze zahraniční (angloamerické) právní úpravy. Zejména jde o právní kvalifikaci „investorů kapitálu,“ (s. 47, druhý odstavec). Jinak řečeno, pod jakou úpravu se dá jejich postavení podřadit?
- Co rozumí autorka termínem „akvizice podniků“ (s. 47)?
- Mohla by diplomantka zauvažovat, zda je svěřenský správce vázán při výkonu práv spojených s podílem i povinností loajality vůči společnosti, v níž vykonává práva spojená s vloženým podílem (s. 52)?
- Má autorka za to, že činnost svěřenského správce nenaplní obecnou definici živnosti ani jedná-li správce „.....při správě svěřenského fondu“ za úplatu a soustavně? (s. 56 a násl.)

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě, neboť splňuje předepsané předpoklady a s ohledem na výše uvedené ji předběžně navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře.

V Praze dne 15. prosince 2022

prof. . JUDr. Stanislava Černá, CSc.

vedoucí diplomové práce